

ΕΡΓΟΔΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ

Διαγώνισμα Εξεταστικής Σεπτέμβρη 2024

Επιτρέπεται μία σελίδα με σημειώσεις. Διάρκεια 3 ώρες. Καλή επιτυχία!!

(1) (3 μονάδες) (i) Δείξτε ότι εάν R σύνολο επαναφοράς και $r \in \mathbb{N}$, τότε και το σύνολο $R \cap (r\mathbb{N})$ είναι σύνολο επαναφοράς.

(ii) Δείξτε ότι το σύνολο $\{4^n - 4^m : m, n \in \mathbb{N}, m < n\}$ είναι σύνολο επαναφοράς, όμως το σύνολο $\{4^n + 4^m : m, n \in \mathbb{N}\}$ **δεν** είναι σύνολο επαναφοράς.

(2) (2.5 μονάδες) Έστω $\alpha \in \mathbb{R}$ και $T: \mathbb{T}^2 \rightarrow \mathbb{T}^2$ μετασχηματισμός με τύπο

$$T(x, y) = (x + \alpha, y + x) \pmod{1}.$$

(i) Δείξτε ότι εάν $\alpha \in \mathbb{Q}$ το σύστημα $(\mathbb{T}^2, \mathcal{B}_{\mathbb{T}^2}, m_{\mathbb{T}^2}, T)$ **δεν** είναι εργοδικό.

(ii) Δείξτε ότι εάν $\alpha \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ το σύστημα $(\mathbb{T}^2, \mathcal{B}_{\mathbb{T}^2}, m_{\mathbb{T}^2}, T)$ είναι εργοδικό. Είναι *weak-mixing*;

(3) (2.5 μονάδες) Έστω (X, \mathcal{X}, μ, T) καθολικά εργοδικό δυναμικό σύστημα, δηλαδή, για κάθε $k \in \mathbb{N}$ το σύστημα $(X, \mathcal{X}, \mu, T^k)$ είναι εργοδικό.

(i) Δείξτε ότι για κάθε $f \in L^2(\mu)$ έχουμε

$$\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N f(T^{n^2} x) \xrightarrow{L^2(\mu)} \int f d\mu.$$

(ii) Εάν $A \in \mathcal{X}$ με $\mu(A) > 0$, δείξτε ότι σχεδόν για κάθε $x \in X$ έχουμε

$$\bar{d}(n \in \mathbb{N} : T^{n^2} x \in A) > 0.$$

(4) (3 μονάδες) (i) Έστω (X, \mathcal{X}, μ, T) *weak-mixing* δυναμικό σύστημα και (Y, \mathcal{Y}, ν, S) εργοδικό δυναμικό σύστημα. Δείξτε ότι το σύστημα γινόμενο $(X \times Y, \mathcal{X} \times \mathcal{Y}, \mu \times \nu, T \times S)$ είναι εργοδικό.

(ii) Έστω $\alpha \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ και $T: \mathbb{T}^2 \rightarrow \mathbb{T}^2$ μετασχηματισμός με τύπο

$$T(x, y) = (x + \alpha, 2y) \pmod{1}.$$

Δείξτε ότι το δυναμικό σύστημα $(\mathbb{T}^2, \mathcal{B}_{\mathbb{T}^2}, m_{\mathbb{T}^2}, T)$ είναι εργοδικό.

(iii) Έστω $\alpha \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{Q}$ και $f \in L^1(m_{\mathbb{T}})$. Δείξτε ότι σχεδόν για κάθε $x \in X$ έχουμε

$$\lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N e^{2\pi i n \alpha} f(2^n x) = 0.$$
